

Postanowieniem z dnia 30.05.2022r. sprostowano z urzędu oczywistą omyłkę pisarską w wyroku wydanym przez Sąd Okręgowy w S. z dnia 28 lutego 2022 roku, sygn. akt I C 144/13, ten sposób, że w miejsce błędnego oznaczenia nazwiska powódki (...) " wpisać (...).

Sygn. I C 144/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2022 r.

Sąd Okręgowy w S. I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Banaś
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Anna Karwacka

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2022 r. w S.

na rozprawie

sprawy z powództwa K. G.

przeciwko Towarzystwu (...) w W.

o zapłatę i ustalenie

1. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) w W. na rzecz powódki K. G. kwotę 279.564 zł (dwieście siedemdziesiąt dziewięć tysięcy pięćset sześćdziesiąt cztery złote) z ustawowymi odsetkami od 26.11.2014 r. do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) w W. na rzecz powódki K. G. miesięczną rentę z tytułu zwiększonych potrzeb życiowych płatną do 10 każdego miesiąca, przy czym:
 - a) za okres od 7 maja 2013 r. do 17 lipca 2013 r. w wysokości 2.808 zł (dwa tysiące osiemset osiem złotych);
 - b) za okres od 18 lipca 2013 r. do 31 grudnia 2015 r. w wysokości 7.083 zł (siedem tysięcy osiemdziesiąt trzy złote);
 - c) za okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. w wysokości 6.318 zł (sześć tysięcy trzysta osiemnaście złotych);
 - d) za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. w wysokości 5.100 zł (pięć tysięcy sto złotych);
 - e) za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. w wysokości 3.100 zł (trzy tysiące sto złotych);
 - f) za okres od 1 stycznia 2019 r. do 28 lutego 2022 r. w wysokości 1.408 zł (jeden tysiąc czterysta osiem złotych);
 - g) od dnia 1 marca 2022 r. w wysokości 3.408 zł (trzy tysiące czterysta osiem złotych)

wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności poszczególnych rat;

3. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) w W. na rzecz powódki K. G. miesięczną rentę z tytułu zmniejszenia widoków na przyszłość w wysokości 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) płatną do 10 każdego miesiąca poczynając od dnia 20 października 2017 r. z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności poszczególnych rat;
4. ustala odpowiedzialność pozwanego Towarzystwa (...) w W. za skutki wypadku z dnia 7 maja 2013 r. jakie mogą wystąpić u powódki w przyszłości;
5. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
6. zasądza od powódki K. G. na rzecz pozwanego Towarzystwa (...) w W. 7.200 zł (siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;
7. nie obciąża powódki pozostałymi kosztami postępowania pozwanego;
8. nie obciąża żadnej ze stron kosztami sądowymi niniejszego postępowania, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w S..

Sygn. akt I C 144/13

UZASADNIENIE

Powódka K. G. (obecnie G. – J.) – reprezentowana wówczas przez przedstawicielkę ustawową A. G. (1) w pozwie złożonym do Sądu Okręgowego w dniu 15 maja 2013r. wniosła o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) w W. na swoją rzecz kwoty 400.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę, jakiej doznała w wyniku wypadku komunikacyjnego który miał miejsce w dniu 7 maja 2013 roku.

W toku dalszego postępowania powódka stopniowo rozszerzała i modyfikowała zgłoszone powództwo.

I tak w piśmie z dnia 23 lipca 2014r. podtrzymując o do kwoty zgłoszone roszczenie z tytułu zadośćuczynienia wniosła o jego zasądzenie z odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia pozwu pozwanemu do dnia zapłaty. Nadto, zażądała miesięcznej renty od dnia 8.05.2013r. r. w wysokości 11.000 zł płatnej do 10 dnia każdego miesiąca z odsetkami ustawowymi na wypadek opóźnienia w zapłacie, ustalenie i wypłatę na rzecz powódki ustalonej kwoty z tytułu sprawowania stałej opieki i pomocy osób trzecich w zakresie podstawowych potrzeb, w związku z obrażeniami odniesionymi w wypadku z dnia 7.05.2013 roku i ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki tego wypadku (vide; k. 110).

W kolejnym piśmie z dnia 24 listopada 2014r. w miejsce dotychczas dochodzonej pozwem kwoty 400.000 zł, wniosła o zasądzenie kwoty 770.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 27 czerwca 2013r. od kwoty 370.000 zł, a od dnia wniesienia niniejszego pisma od kwoty 400.000 zł liczonymi do dnia zapłaty. Ponadto, domagała się zasądzenie odszkodowania w kwocie 45.712 zł tytułem kosztów związanych z koniecznością dostosowania mieszkania do potrzeb powódki, zasądzenie renty z tytułu zwiększenia się potrzeby życiowych i zmniejszenia widoków na przyszłość w kwocie 14.000 zł miesięcznie za okres od dnia zdarzenia do dnia 10 każdego miesiąca wraz z odsetkami ustawowymi w razie uchybienia terminowi zapłaty, kwoty 100.000 zł jako kwoty na koszty leczenia i rehabilitacji z góry, na pokrycie bieżących kosztów w okresie procesu, z zastrzeżeniem, że kwota ta obniży zobowiązanie pozwanego z tytułu renty (vide; k. 645).

Do kolejnej aktualizacji zmieniającej powództwo doszło w piśmie z dnia 9 października 2017r. i ostatecznie powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz;

- 1) zadośćuczynienia w wysokości 770.000 zł z ustawowymi odsetkami:
 - a. od dnia 17 czerwca 2013r. od kwoty 370.000 zł,
 - b. od dnia 26 listopada 2014r. od kwoty 400.000 zł
- 2) odszkodowania w wysokości 61.652 zł z czego,
 - a. 45.712 zł tytułem kosztów związanych z koniecznością dostosowania miejsca zamieszkania do potrzeb powódki, wraz z odsetkami od dnia 26 listopada 2014r. (data wniesienia pisma zmieniającego powództwo tym zakresie),
 - b. 15.940 zł tytułem zwrotu kosztów operacji stawu kolanowego i rehabilitacji specjalnej po zabiegowej w 2017r. z odsetkami od daty wniesienia niniejszego pisma do dnia zapłaty.
- 3) renty miesięcznej w związku ze zwiększeniem się potrzeb życiowych płatnej do 10 - ego każdego miesiąca, przy czym:
 - a. 5.460 zł miesięcznie za okres 7.05.2013 do 17.07.2013r. wraz z odsetkami od dnia 26 listopada 2014r. do dnia zapłaty,
 - b. 20.130 zł miesięcznie za okres 18.07.2013 do 31.12.2015r. wraz z odsetkami od dnia 26 listopada 2014r. do dnia zapłaty,
 - c. 15.115 zł miesięcznie za okres od 1.01.2016 do 31.12.2016r. wraz z odsetkami od dnia 26 listopada 2014r. do dnia zapłaty,
 - d. 16.255 miesięcznie za okres od 1.01.2017 i dalej wraz z odsetkami od dnia 26 listopada 2014r. do dnia zapłaty,
- 4) renty z tytułu zmniejszenia widoków na przyszłość w kwocie 1.200 zł miesięcznie za okres od dnia zdarzenia do dnia 10 każdego danego miesiąca wraz z odsetkami od dnia 26 listopada 2014r. co do płatności okresy przeszłe a dalej – co do płatności przyszłych – wraz z odsetkami ustawowymi w razie uchybienia terminowi zapłaty;
- 5) ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość.

W uzasadnieniu tak sformułowanego swojego roszczenia powódka wskazała, że w wyniku wypadku komunikacyjnego do jakiego doszło w dniu 7 maja 2013r. na skutek doznanych w nim urazów i rozległych obrażeń ciała, w szczególności ciężkiego urazu czaszkowo-mózgowego, obejmującego uogólniony obrzęk i stłuczenie mózgu, stała się osobą całkowicie niezdolną do pracy i do samodzielnej egzystencji. Jednocześnie powódka zaznaczyła, iż określając wysokość roszczenia dochodzonego niniejszym pozewem z tytułu zadośćuczynienia, uwzględniła dotychczas wypłacone przez pozwanego z tego tytułu 30.000 zł.

Nadto powódka domagał się zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 14.400,00 zł jako podwójnej stawki wynikającej z Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z 2002r. znajdującego zastosowanie w sprawie, a to z uwagi na rodzaj i zawilość sprawy, konieczność przeprowadzenia rozprawy, obszerność zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Jednocześnie powódka wniosła o zabezpieczenie roszczenia o rentę na zwiększone potrzeby w kwocie 3 tysiące miesięcznie.

Pozwany Towarzystwo (...) w W., w odpowiedzi na pozew (pismo z dnia 27.06.2013r. i kolejne z dnia 4.08.2014r.) wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany przyznał, że nie kwestionuje swojej legitymacji biernej, albowiem na podstawie umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej zawartej ze sprawcą wypadku, w wyniku którego poszkodowana została powódka, przyjął na siebie odpowiedzialność gwarancyjną za skutki tego zdarzenia. Jednakże, ustosunkowując się do twierdzeń zmodyfikowanego i uporządkowanych co do tytułu roszczeń pozwu (pismo z dnia 7.10.2017r.) pozwany, zaznaczył, iż pomimo uznania przez Sąd wyrokiem z dnia 22.07.2015r. roszczenia powódki za usprawiedliwione co do zasady, nie zostało określone w jakim stopniu powódka przyczyniła się do wypadku, a zdaniem pozwanego przyczynienie to może wynieść 100%.

Po raz ostatni powódka zmodyfikowała poprzez rozszerzenie powództwa swoje roszczenie z tytułu zadośćuczynienia w piśmie z dnia 22 grudnia 2021r. w ten sposób, że w miejsce kwoty 770 000 zł wniosła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 1.470.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od następujących kwot i dat:

- a. od kwoty 370.000 zł od dnia 17.06.2013 r. do dnia zapłaty,
- b. od kwoty 400.000 zł od dnia 26.11.2014 r. (data wniesienia do sądu pisma z dnia 24.11.2014r. zmieniającego powództwo) do dnia zapłaty),
- c. od kwoty 700.000 zł od dnia wniesienia do sądu niniejszego pisma do dnia zapłaty

Pomimo dotychczasowych ustaleń w sprawie w tym treści opinii biegłego z zakresu ruchu drogowego, powódka konsekwentnie odrzucała twierdzenia o jej przyczynieniu się do skutków wypadku.

W ustosunkowaniu się do rozszerzonego powództwa pozwany wniósł o jego oddalenie, wskazując iż istnieje uzasadnione podejrzenie, iż powódka może symulować skutki swoich schorzeń, na co wskazuje nagrania tańca weselnego z jej udziałem. Jednocześnie podtrzymał swoje stanowisko merytoryczne, tak jak w poprzednich pismach procesowych w tym co do przyczynienia się powódki do zaistniałego zdarzenia powodującego szkodę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 7 maja 2013 roku około godziny 16.00, na drodze do K. doszło do wypadku komunikacyjnego, w którym pokrzywdzona została powódka K. G.. Została ona potrącona po wbiegnięciu na pasy dla pieszych przez kierującego samochodem marki M. (...).

bezsporne, nadto notatka urzędowa z dnia 7.05.2013r. k.37-38, zeznania św. Ł. G. k. 642-643.

Bezpośrednio po zdarzeniu powódka została przewieziona do Wojewódzkiego Szpitala (...) w S. i umieszczona na Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii Medycznej gdzie przebywała do dnia 17 lipca 2013r. W następstwie tego zdarzenia komunikacyjnego powódka doznała rozległych obrażeń ciała w postaci ciężkiego urazu czaszkowo-mózgowego skutkującego kurczowym porażeniem czterokończynowym, złamania czaszki i kości twarzoczaszki, stłuczenia płuc, mnogich złamań kości śródreńca, złamania nasady bliższej piszczeli. ona

Pomimo przywrócenia funkcji życiowych, pozostawała bez kontaktu z otoczeniem.

dowód: dokumentacja medyczna Wojewódzkiego Szpitala (...) w S. k.195-582.

Po zakończeniu hospitalizacji na Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii Wojewódzkiego Szpitala (...) w S., powódka została przekazana do Kliniki (...) w M., celem kompleksowego postępowania rehabilitacyjnego po urazie czaszkowe - mózgowym wielonarządowym gdzie przebywała do dnia 18 września 2013r.

Dalsze leczenie w okresie wrzesień 2013 - luty 2014 powódka kontynuowała w (...) w W. początkowo w Klinice (...) i Ż., a następnie w Klinice (...). Po opuszczeniu palcówki medycznej kontynuowała stacjonarnie leczenie w licznych Ośrodkach (...) dla dzieci, i tak odpowiednio;

5.03 - 26.03.2014r. Ośrodek (...) dla (...) w R. k./C.;

4.04. - 17.04.2014r - Ośrodek (...) w Z.;

22.05. - 3.07.2014r. - Ośrodek (...) w K. k/P.;

29.09. - 7.11.2014r. - Ośrodek (...) w K. k/P.;

5.12. - 18.12.2014r. - Ośrodek (...) w Z.;

3.02. - 2.04.2015r. - Ośrodek (...) w Z.;

20.03. - 18.12.2015r. - Ośrodek (...) w Z.;

2.06. - 11.07.2015r. - Ośrodek (...) w K. k/P.;

18.08. - 31.08.2015r - Ośrodek (...) 'Z.' w Z..

16.01. - 29.01.2017r. - Ośrodek (...) 'Z.' w Z..

17.10. - 30.10.2017r. - Ośrodek (...) 'Z.' w Z..

31.01. - 13.02.2018r. - Ośrodek (...) 'Z.' w Z..

W trakcie pobytów tak w Klinice jak i ośrodkach powódce towarzyszyła matka.

dowód; karta informacyjna i zaświadczenie Kliniki (...) k. 138-139, k. 1083, karta informacyjna (...) k. k. 135, k. 933-935, dokumentacja rehabilitacyjna k. 126-127, k.136, zestawienie ośrodków k. 924 i karty informacyjne k. 928-932, k.1030, k. 1087, k. 1086, k. 1445.

W lipcu 2017r. u powódki został wykonany w (...) sp. z o.o. w P. zabieg operacyjny artroskopia stawu kolanowego. Po zabiegu powódka przechodziła serię ćwiczeń i masażu specjalistycznych. Wskazaniem dla operacji były problemy z kolanem, które wymagało rekonstrukcji ACL stawu kolanowego prawego z użyciem implantów.

dowód; zestawienie szacunkowego kosztu zabiegu k. 1028-1029, Karta informacyjna k. 1222, faktura k. 1079- 1082, k. 1121, k. 1124, k. 1140.

Postanowieniem z dnia 30 września 2013r. Prokuratura Rejonowa w S. umorzyła śledztwo w sprawie wypadku drogowego zaistniałego w dniu 7 maja 2013r. wobec braku znamion czynu zabronionego tj. na podstawie art. 17 §1 pkt 1 k.p.k. Zażalenie na to orzeczenie wniósł A. G. (2) i postanowieniem wydanym w sprawie sygn.. akt (...) z dnia 18 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy w S. uchylił zaskarżone postanowienie przekazał Prokuraturze Rejonowej w S. sprawę do ponownego rozpoznania. Postanowieniem z dnia 31 marca 2014 roku wydanym w sprawie o sygn.. akt (...) Prokurator Prokuratury Rejonowej w S. na podstawie art. 17 1 pkt 2 k.p.k. –postępowanie ponownie w tej sprawie umorzył. W dniu 25 kwietnia 2014 roku pełnomocnik A. G. (2) wniósł subsydiarny akt oskarżenia przeciwko M. R. jako kierującemu w dniu 7 maja 2013r. samochodem M. (...) o nr rej. (...) o czyn z art. 177 § 2 k.k.

Wyrokiem wstępnym z dnia 22 lipca 2015r. Sąd uznał roszczenie powódki K. G. za usprawiedliwione co do zasady. Podstawą wyrokowania była opinia biegłego sądowego z dziedziny ruchu drogowego oraz analizy wypadków drogowych, na okoliczność ustalenia przyczyn wypadku, któremu 7.05.2013r. 3ła powódka K. G., oraz oceny zachowań zarówno poszkodowanej, jak i kierowcy samochodu M. (...) nr rej. (...).

bezsporne, nadto dowód z opinii k. 789-810, oraz k. 833-839.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 28 stycznia 2016 roku, uznano oskarżonego za winnego tego, że w dniu 7 maja 2013r. w S. na ulicy (...), poza terenem zabudowanym. kierując samochodem dostawczym marki M. (...) o nr rej. (...)

z ; K. do S., nieумыślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym przez to, że dojeżdżając do oznakowanego przejścia dla pieszych z prędkością o co najmniej 18 km/h przekraczającą prędkość dopuszczoną administracyjnie, nie zachował szczególnej ostrożności, oraz zasady ograniczonego zaufania nie zmniejszył prędkości kierowanego pojazdu, pomimo tego, że zauważył z odpowiednim wyprzedzeniem pieszą K. G. dobiegającą od strony S. do przejścia dla pieszych, a następnie truchtającą w jego obrębie i obserwującą wyłącznie prawą stronę jezdni, w następstwie czego potracił nieprawidłowo – z naruszeniem art. 14 pkt 1a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym – wkraczającą na przejście pieszą, w wyniku czego doznała a ona ciężkich obrażeń ciała.

dowód; akta sprawy SR w S. sygn.. (...) k. 25, k. 536-537, k. 622.

Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2018r. Sąd Okręgowy w S. udzielił zabezpieczenia na czas trwania postępowania w sprawie o zasądzenie od pozwanego Towarzystwu (...) w W. na rzecz powódki renty z tytułu zwiększonych potrzeb w ten sposób, że zobowiązał pozwanego do zapłaty na jej rzecz renty w kwocie 2000 zł. miesięcznie z tytułu zwiększonych potrzeb płatnej z góry, do dnia 10 - tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, począwszy od 1 stycznia 2018r. Sąd uznał, że powódka uprawdopodobniła na ówczesnym etapie postępowania roszczenie rentowe do kwoty 4.626 zł, jednak z uwagi na to, że przyczyniła się do powstania szkody w 40% oraz że zabezpieczenie nie może prowadzić do zaspokojenia roszczenia, Sąd uznał, że strona pozwana w ramach zabezpieczenia roszczenia winna uiszczać kwotę 2.000 zł miesięcznie.

bezsporne, nadto opinia biegłego Z. W. k. 796 -810, k. 833-839, k. 851-852, wyrok i postanowienie SO w S. wraz z uzasadnieniem k. 854, k. 1225, k. 1260, SA w G. k. 1302-1307.

W całym okresie dochodzenia do sprawności poza pobytami w szpitalach i ośrodkach rehabilitacyjnych powódka była i do chwili obecnej jest systematycznie rehabilitowana z tytułu czego ponosi koszty.

dowód; zeznania św. A. G. k. 886, k. 915-916, k. 1247-1248, zestawienie dokumentacji i faktur k. 1316-1342, 1091-1177, 1224-1237, 1474-1484

Powódka K. G. doznała w wypadku komunikacyjnym z dnia 7 maja 2013r. ciężkiego urazu wielonarządowego. Doszło do stłuczenia mózgu, uogólnionego obrzęku mózgu oraz wytworzenia wodniaków podtwardówkowych. Obrażenia, jakich doznała były bardzo ciężkie. Ich następstwa, a także ich leczenie wiązały się ze znacznymi dolegliwościami i cierpieniem, szczególnie w pierwszych latach po wypadku. Cierpienia powódki w związku z wypadkiem nadal mają znaczne natężenie. Leczenie i rehabilitacja w placówkach medycznych było konsekwencją i pozostawało w bezpośrednim związku z urazami. W trakcie pobytu w Szpitalu w S., a następnie okresowo w innych placówkach wymagała opieki i pomocy. Jej stan zdrowia na obecnym etapie skutkuje niezdolnością do samodzielnego funkcjonowania, bowiem nadal wymaga korzystania z pomocy osób trzecich przy niektórych czynnościach życia codziennego takich jak, przygotowanie posiłku, sprzątanie, również załatwienie spraw urzędowych, robienie zakupów, bowiem idąc ulicą traci orientację przestrzenną i równowagę co grozi upadkiem. Ma ponadto kłopoty z pamięcią oraz trudności w wykonywaniu precyzyjnych funkcji rąk. Z powodu spowolnienia psychoruchowego, deficytu pamięci i zaburzeń koncentracji myślenia ma problem z wyrażaniem własnych myśli. Widoczny jest przerost kolana prawego oraz pogłębiona lordoza kręgosłupa lędźwiowego i poziome ustawienie kości krzyżowej. U powódki występują objawy obustronnego niedowładów połowiczego, spowolniałe ruchy kończyn lewych, chód niesprawny, zaburzenia równowagi. Z punktu oceny neurologicznej wymaga dalszej, wieloetapowej rehabilitacji ruchowej, leczenia, psychiatrycznego i wsparcia psychologicznego (vide; opinia biegłych k. 1401).

Następstwa kliniczne doznanych uszkodzeń mózgu, to stwierdzone u powódki zaburzenia neurologiczne w sferze somatycznej oraz zaburzenia w sferze psychicznej. Zaburzenia neurologiczne w sferze somatycznej to, znaczna spastyczność mięśni we wszystkich czterech kończynach, zwłaszcza w kończynach górnych, ze skurczowym (spastycznym) porażeniem czterokończynowym (kończyny górne i kończyny dolne), z patologicznymi objawami neurologicznymi, uniemożliwiające przez długi czas samodzielne przemieszczanie się. Stan zdrowia K. G. w okresie bezpośrednio po urazie wymagał wielokierunkowego i wielospecjalistycznego leczenia w warunkach szpitalnych. Rehabilitacja była konsekwencją doznanych w wypadku drogowym w dniu 7.05.2013 r. uszkodzeń ciała, zwłaszcza

urazu czaszkowo-mózgowego w postaci stłuczenia mózgu. Tak więc istnieje bezpośredni związek przyczynowy między doznanymi uszkodzeniami ciała i leczeniem poszkodowanej, w tym leczeniem rehabilitacyjnym. Wieloletnia rehabilitacja dzięki współpracy osób zaangażowanych i przekonanych o osiągnięciu sukcesu terapeutycznego przyczyniła się do znacznej poprawy stanu zdrowia K. G., wskazującej na pozornie dobrą sprawność fizyczną i intelektualną. Jednakże jej stan fizyczny i psychiczny nie powrócił i nie powróci już do stanu przed wypadkiem. Obrażenia jakich doznała powódka spowodowały u niej trwałe uszczerbek na zdrowiu. Zdaniem biegłych trwałe uszczerbek na zdrowiu u K. G. spowodowany encefalopatia pourazową stanowi 70% - pkt. 9b i obejmuje stwierdzone u poszkodowanej neurologiczne i psychiczne zaburzenia funkcji. Trwałe uszczerbek na zdrowiu spowodowany złamaniem rozszczepiennie-zgnieceniovym kłykcia przyśrodkowego piszczeli prawej, wymagającego zespolenia odłamów płytką metalową i śrubami, powikłanego dolegliwościami bólowymi i niestabilnością stawu kolanowego, ze zmianami zwyrodnieniowymi chrząstki stawowej, z objawami klinicznymi uszkodzenia więzadła krzyżowego przedniego stanowi „per analogiam” 20% - pkt. 150. Tak więc całkowity trwałe uszczerbek na zdrowiu u K. G. stanowi 90%.

Powódka nie wymagała i nadal nie wymaga szczególnego rodzaju diety. Powinna to być dieta stosowana u osób w jej wieku, czyli dieta bogato-białkowa, obfitująca w witaminy i sole mineralne. Natomiast korzystanie przez powódkę z indywidualnej rehabilitacji, było zasadne, bowiem przyczyniło się do znacznej poprawy stanu jej zdrowia, zwłaszcza sprawności fizycznej i poprawy stanu psychicznego. Mając na uwadze aktualną sytuację w służbie zdrowia i długie terminy oczekiwania na wizytę u specjalisty, także zabiegi rehabilitacyjne, dodatkowe korzystanie z rehabilitacji było wskazane i zasadne. Powódka wymagała również zabiegu operacyjnego polegającego na rekonstrukcji uszkodzonego więzadła krzyżowego przedniego oraz zaopatrzenia uszkodzeń chrząstki stawowej. Ze względu na złożony charakter uszkodzeń w obrębie stawu kolanowego, oraz młody wiek poszkodowanej zabieg musiał zostać wykonany przez doświadczony zespół lekarzy specjalistów w dziedzinie ortopedii i traumatologii narządu ruchu. Nie każda placówka medyczna dysponuje wysoko wykwalifikowanym personelem medycznym w leczeniu tego typu urazów narządu ruchu. Najprawdopodobniej czynnikiem decydującym o wyborze takich warunków leczenia był także czas oczekiwania na wykonanie wyżej wymienionego zabiegu w placówkach finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Rodzaj negatywnych skutków zależy od czasu trwania oczekiwania na wykonanie wyżej wymienionego zabiegu. Można przypuszczać, że wskazaniem do wykonania zabiegu w możliwie najkrótszym czasie były nawrotowe bloki bólowe oraz niestabilność stawu kolanowego prawego, co w odniesieniu do młodego wieku poszkodowanej oraz cierpień, których doznała w wyniku wypadku, stanowiło wskazanie medyczne do podjęcia leczenia operacyjnego w jak najkrótszym czasie. Powódka wymaga nadal stałej kontroli w Poradni Ortopedycznej w Ambulatoryjnej Opiece specjalistycznej, oraz stałej kontroli psychiatrycznej w Poradni Zdrowia Psychicznego oraz kontroli i konsultacji psychologa klinicznego. Następstwa doznanego urazu stawu kolanowego prawego w przyszłości wymagać będą endoprotezoplastyki totalnej, co przy uwzględnieniu młodego wieku powódki stanowić będzie o wielu ograniczeniach w życiu w przyszłości. Również skolioza piersiowo-lędźwiowa (skrzywienie kręgosłupa w odcinku piersiowo-lędźwiowym) i jej progresja spowodowana urazem czaszkowo-mózgowym i urazem kończyny dolnej prawej w przyszłości będzie miała wpływ na komplikacje zdrowotne. Nie jest możliwe odzyskanie pełnej sprawności w zakresie wyżej omawianych pourazowych schorzeń narządu ruchu. Mają one charakter trwałe i w miarę upływu czasu będą postępować. Rokowania na przyszłość nie są jednoznaczne do przewidzenia. Rezygnacja z typowej dla tego wieku aktywności sportowo-rekreacyjnej, wynikająca z licznych ograniczeń ruchowych powódki będzie miała wpływ na życie prywatne i zawodowe w przyszłości. Nie może ona swobodnie chodzić, biegać, tańczyć, korzystać z życia tak jak jej rówieśnicy. Powódka powinna mieć też „swojego” lekarza specjalistę rehabilitacji i rehabilitanta, którzy będą realizować całościowy, uprzednio przygotowany program rehabilitacji. Taki program musi uwzględniać stronę fizyczno-somatyczną pacjentki, ale też jej dysfunkcje psychiczne, intelektualne i społeczne, głównie zawodowe.

Wypadek spowodował zanik kontaktów towarzyskich powódki. Spotkania z dawnymi przyjaciółmi są bardzo rzadkie. Najbliższa rodzina powódki wykazuje niezmiennie wysokie zaangażowanie w jej sprawy. Wyjazdy na turnusy rehabilitacyjne i związane z tym spotkania z podobnie doświadczonymi osobami, są okazją do wymiany doświadczeń i sposobów radzenia sobie z problemami psychicznymi. Biorąc pod uwagę aktualny stan zdrowia somatycznego i psychicznego zdaniem biegłych powódka wymagała w przeszłości i nadal wymaga opieki osób trzecich, optymalnie

rodziców. Ustalenie wymiaru czasowego opieki jest niemożliwe, bowiem zależy to od sprawności fizycznej opiekuna oraz rodzaju zajęć, które opiekun musi wykonać sam lub przy współdziałania poszkodowanej. Zdaniem biegłych poszkodowana w chwili obecnej jest osobą całkowicie niezdolna do pracy zarobkowej w związku z jej stanem zdrowia. Wymaga okresowej opieki i kontroli w warunkach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej przez lekarzy specjalistów: ortopedy, neurologa, chirurga szczękowego i stomatologa, psychologa klinicznego i logopedy a także psychiatry w terminach wyznaczonych przez sprawujących opiekę specjalistów. Opiekę w dużym stopniu jest w stanie uzyskać w ramach NFZ.

dowód: opinia zespołu biegłych k. 1398- 1428, k. 1506-1512.

Powódka niechętnie rozmawia o wypadku, o jego konsekwencjach. Żyje w sposób "zadaniowy". Każdego dnia ma do wykonania szereg ćwiczeń w zakresie rehabilitacji i na tym się głównie skupia. Ma dość dużą potrzebę powrotu do zdrowia i to w połączeniu z motywacją, jaką otrzymuje od bliskich powoduje postępy w rehabilitacji i odzyskiwaniu w stopniu możliwie największym sprawności. Wypadek całkowicie zmienił charakter przeżyć powódki, jej funkcjonowanie nie ujawnia poczucia krzywdy, czy niezgody na stan obecny ale nie można mówić o akceptacji sytuacji, w jakiej się znalazła. Jest to raczej adaptacja do nowych warunków.

Powódka dwa lata po wypadku wróciła do nauki w Technikum Hotelarskim, realizując obowiązek szkolny częściowo co do niektórych przedmiotów w ramach indywidualnego nauczania, bowiem nie mogła ona uczestniczyć w lekcjach dłużej niż 5 godzin dziennie. Konieczne jednak było powtórzenie nauki w klasie drugiej. Do szkoły codziennie zawoziła ją i odbierała matka. Po zakończeniu nauki w Technikum, powódka podjęła dalszą edukację w systemie wieczorowym w Studium Kosmetycznym, którą jednak przerwała po 2 latach z uwagi na trudności z przyswajaniem wiedzy.

dowód; zeznania św. A. G. k. 1247-1248, zeznania powódki k. 1540.

W dniu 26 września 2021r. powódka zawarła związek małżeński. Mieszkają z mężem wspólnie z jej rodzicami. Aktualnie 3 razy w tygodniu korzysta ona z rehabilitacji indywidualnej, oraz spotkań z psychologiem, 2 razy w tygodniu z zajęć na basenie. Odbywa też cyklicznie w terminach wyznaczonych wizyty u lekarzy specjalistów. W miarę posiadania dodatkowych funduszy uczestniczy w wyjazdowych dwutygodniowych turnusach rehabilitacyjnych.

dowód; zeznania powódki k. 1540-1542.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności Sąd zdecydował odnieść się do spornej między stronami kwestii, determinującej dalsze rozważania, a mianowicie wysokości stopnia przyczynienia powódki do tragicznego dla niej w skutkach zdarzenia. Okoliczność ta była między stronami sporna.

Traktujący o przyczynieniu art. 362 k.c. stanowi, że jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Nie ulega wątpliwości, że bezpośrednią przyczyną wypadku było zachowanie kierowcy samochodu marki M. (...), jednak biegły z zakresu ruchu drogowego (bezpieczeństwo ruchu drogowego i rekonstrukcja zdarzeń drogowych) odpowiadając na pytania Sądu, stwierdził, że zachowanie obu uczestników zdarzenia drogowego z dnia 7 maja 2013r. było nieprawidłowe choć zakres tych nieprawidłowości i ich wpływ na zaistnienie zdarzenia drogowego był różny. Kierujący pojazdem zignorował oznakowanie pionowe poprzedzające miejsce zdarzenia, a w szczególności znaki informujące o znajdującym się w odległość, około 150 m przejściu dla pieszych i przejeździe dla rowerzystów. Ponadto mimo znaków nie dostosował prędkości do warunków ruchu jadąc z prędkością wyższą niż prędkość bezpieczna w tych warunkach, a także wyższą od prędkości administracyjnej wyznaczonej na 70 km/h.

Zachowania pieszej K. G. zdaniem biegłego nie można uznać za klasyczne wtargnięcie pod nadjeżdżający pojazd, choć nie zachowała ona zwiększonej ostrożności, gdyż powinna wykonać ruch w kierunku na przejście dopiero po

kolejnym upewnieniu się czy lewej strony nie nadjeżdża pojazd. Dlatego można mówić o ewentualnym przyczynieniu się powódki do zdarzenia. Kierujący widząc biegnącą, a następnie truchtającą w miejscu pieszą miał obowiązek przewidzieć że piesza ma zamiar przejścia na drugą stronę między innymi w związku istotnym ostrzeżeniem przed miejscem zdarzenia w postaci znaków ostrzegawczych i znaku nakazu tym bardziej że droga pieszo rowerowa prowadziła wprost na przejście przez jezdnie i nie było innej możliwości kontynuowania biegu przez pieszą po tej samej stronie. W końcowych wnioskach opinii biegły Z. W. (2) uznał, że to kierujący pojazdem swoim zachowaniem spowodował zaistnienie zdarzenia drogowego, a piesza do tego się przyczyniła w stopniu zdecydowanie mniejszym od kierującego. Przekroczenie prędkości było przyczyną spowodowania zdarzenia drogowego, a jego podłożem było zignorowanie wymienionych w opinii istotnych przepisów prawa o ruchu drogowym.

Powyższe okoliczności przedmiotowej sprawy, uzasadniały zdaniem Sądu przyjęcie przyczynienia powódki do powstania szkody jaką poniosła w wysokości 40% co powoduje w tym zakresie obniżenie wysokości dochodzonych roszczeń.

Zresztą w tym zakresie Sąd wypowiedział się już na etapie postępowania w przedmiocie zabezpieczenia, a Sąd Apelacyjny rozpoznając zażalenie na postanowienie w tym przedmiocie, stanowiska tego nie zakwestionował. Rozstrzygnięcie bowiem kwestii stopnia przyczynienia się powódki znajduje oparcie w treści sporządzonej przez biegłego Z. W. (2) opinii biegłego, której wnioski legły również u podstaw wydanego przez Sąd Okręgowy w S. wyroku wstępnego. Przeprowadzone dalsze postępowanie w sprawie nie zmieniło poglądu Sądu w zakresie określenia stopnia przyczynienia się powódki. Brak jest jednak jakichkolwiek argumentów, aby uznać, że powódka przyczyniła się do wypadku w stopniu większym niż 40 % jak chciał tego pozwany.

Kodeks cywilny zawiera szczególne reguły dotyczące naprawienia szkody na osobie, obejmującej zarówno szkodę majątkową jak i krzywdę niemajątkową, przejawiającą się w ujemnych doznaniach psychicznych pokrzywdzonego spowodowanych uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia.

Jak stanowi art. 445 § 1 k.c., w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Ze względu na niewspółmierność krzywdy, określenie w konkretnym przypadku odpowiedniej sumy pozostawione zostało sądowi. Ustawodawca w art.445 k.c. nie daje wyraźnych wskazówek w zakresie określenia wysokości zadośćuczynienia, pozostawiając judykaturze i doktrynie uściślenie ogólnej wskazówki, że tytułem zadośćuczynienia sąd może przyznać „odpowiednią sumę pieniężną”. Określając wysokość odpowiedniej sumy, sąd powinien niewątpliwie kierować się celami oraz charakterem zadośćuczynienia i uwzględnić wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar doznanej szkody niemajątkowej (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 kwietnia 2004r., (...)).

Zadośćuczynienie pieniężne, o którym mowa we wskazanym powyżej przepisie ma na celu przede wszystkim złagodzenie cierpień doznanych przez poszkodowanego w wyniku czynu niedozwolonego. Obejmuje ono cierpienia fizyczne w postaci bólu i innych dolegliwości oraz cierpienia psychiczne, polegające na ujemnych uczuciach przeżywanych w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała czy rozstroju zdrowia w postaci np. zeszpecenia czy wyłączenia z normalnego życia. Przy czym dotyczy to cierpień fizycznych i psychicznych już doznanych, jak i tych, które wystąpią w przyszłości. Ma więc ono charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą krzywdę doznaną przez poszkodowanego Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 26 listopada 2009 roku (sygn. akt (...)) wyraził pogląd, iż zadośćuczynienie przewidziane w art. 445 § 1 k.c. ma charakter kompensacyjny, stanowi sposób naprawienia krzywdy w postaci doznanych cierpień fizycznych i ujemnych przeżyć psychicznych, istniejącej zarówno w chwili orzekania, jak i takich, które poszkodowany będzie w przyszłości na pewno lub z dającym się przewidzieć dużym stopniem prawdopodobieństwa odczuwać. Zasadniczą przesłankę określającą jego wysokości stanowi więc stopień natężenia doznanej krzywdy, tj. rodzaj, charakter, długotrwałość cierpień fizycznych i ujemnych doznań psychicznych ich intensywność, nieodwracalność ujemnych skutków zdrowotnych, a w tym zakresie stopień i trwałość doznanego kalectwa i związana z nim utrata perspektyw na przyszłość oraz towarzyszące jej poczucie bezradności powodowanej koniecznością korzystania z opieki innych osób oraz nieprzydatności społecznej. Istotną okolicznością indywidualizującą rozmiar krzywdy jest wiek poszkodowanego.

Przepisy kodeksu cywilnego nie zawierają żadnych kryteriów, jakie należy uwzględniać przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia pieniężnego, toteż należy wziąć pod uwagę kryteria wypracowane przez judykaturę. Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, iż wysokość zadośćuczynienia uzależniona jest od całokształtu ujawnionych w danym przypadku okoliczności. Ocena kryteriów decydujących o wysokości zadośćuczynienia zależy zatem od okoliczności konkretnej sprawy. Dlatego konfrontacja danego przypadku z innymi może dać jedynie orientacyjne wskazówki, co do poziomu odpowiedniego zadośćuczynienia. W każdej sprawie występują szczególne, właściwe tylko dla niej, okoliczności faktyczne. Natężenie doznanych krzywd zależy od indywidualnych cech poszkodowanego. Dlatego okoliczności wpływające na wysokość zadośćuczynienia, podobnie jak kryteria ich oceny, powinny być rozważane indywidualnie wobec konkretnej osoby pokrzywdzonego, bez względu na wysokość zadośćuczynienia zasądanego w innej sprawie. Nie da się, bowiem w wymierny sposób ocenić, czy doznana krzywda, nawet przy podobnych obrażeniach i sytuacji osobistej, jest większa, czy mniejsza, niż krzywda doznana przez inną osobę na rzecz, której w innej sprawie zasądzono odpowiednie świadczenie.

Niewątpliwie w wyniku wypadku powódka doznała nie tylko poważnych obrażeń ciała, ale również nieodwracalnych w skutkach, a zatem dobrem prawnym naruszonym było zdrowie ludzkie pojmowane jako „pewien optymalny z punktu widzenia procesów życiowych stan organizmu danej osoby zarówno w aspekcie funkcji fizjologicznych, jak i psychicznych (OTK z 28.05.1997r., (...), (...)). Nie ulega wątpliwości, że zdrowie ludzkie jest dobrem niezwykle cennym, o czym świadczy chociażby objęcie tego dobra konstytucyjną ochroną. Jak stwierdził Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wskazanego orzeczenia „ochrona życia ludzkiego nie może być rozumiana wyłącznie jako ochrona minimum funkcji biologicznych niezbędnych do egzystencji, ale jako gwarancja prawidłowego rozwoju, a także uzyskania i zachowania normalnej kondycji psychofizycznej właściwej dla danego etapu życia”. Nie ulega żadnym wątpliwościom, iż wypadek zmienił diametralnie życie powódki. Trwały uszczerbek na jej zdrowiu jest tym dotkliwszy, iż doznany w tak młodym wieku, a ze świadomością skutków wypadku w postaci całkowitego wyłączenia z normalnego życia, powódka będzie musiała borykać - jak wynika to z opinii biegłych wszystkich specjalności z których Sąd dopuścił dowód - przez całe swoje dalsze życie.

Ustalając wysokość należnego powódce zadośćuczynienia z tytułu krzywdy, jakiej doznała na skutek wypadku z dnia 7 maja 2013r., Sąd uwzględnił zarówno cierpienia fizyczne, jak i psychiczne. Bez wątpienia, na skutek bardzo poważnych obrażeń odniesionych związku z przedmiotowym wypadkiem została ona trwale ograniczona w samodzielnym wykonywaniu większości czynności życia codziennego. Na skutek urazów doznanych w wyniku wypadku znacznemu pogorszeniu uległ komfort życia powódki. Zadośćuczynienie z art. 445 k.c. jak wskazane zostało to już powyżej, ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Wysokość ta jednak nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, a więc powinna być utrzymana w rozsądnych granicach. Jakkolwiek użyte w art. 445 § 1 k.c. pojęcie „sumy odpowiedniej” ma charakter niedookreślony, to jednak w orzecznictwie wypracowane zostały kryteria, którymi należy się kierować przy ustalaniu jego wysokości.

W ocenie Sądu ustalone w sprawie okoliczności przemawiają za przyznaniem K. J. kwoty 500.000 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego. W chwili wypadku powódka była bardzo młodą, sprawną dziewczyną przed którą było całe życie i mnóstwo planów. Wypadek wpłynął na jej funkcjonowanie w zasadniczy sposób i to na całe już życie, odbierając radość cieszenia się młodością w pełnym tego słowa znaczeniu, w tym możliwość dalszej edukacji. Poniesiony przez nią uszczerbek na zdrowiu jest znaczny i biorąc pod uwagę jej nadal młody wiek, uznać należy, iż ograniczenia, których doznała, będą jej towarzyszyć już zawsze. Rokowania na przyszłość, co do odzyskania stanu zdrowia sprzed wypadku są bardzo niepomyślne, chociaż istnieje szansa na dalszą poprawę stanu funkcjonalnego.

Wskazana powyżej kwota jest zdaniem Sądu adekwatna do krzywdy jakiej doznała. Posiada ona zdaniem Sądu realną, odczuwalną wartość i nie sposób przypisać jej miana symbolicznej. Jednocześnie, z uwagi na skutki opisanego wyżej zdarzenia i aktualne stosunki majątkowe panujące w społeczeństwie nie jest ona – zdaniem Sądu – nadmierna. Określając wysokość zadośćuczynienia Sąd miał na względzie wiek poszkodowanej, rodzaj obrażeń, długotrwałe wielomiesięczne obciążone cierpieniem leczenie szpitalne, trwałe wyłączenie powódki z aktywności życiowej. Poza

tym ustalając wysokość zadośćuczynienia Sąd uznał, iż powinno ono rekompensować nie tylko cierpienia fizyczne i psychiczne te już doznane, ale i te, które zapewne wystąpią w przyszłości. Nadto jak wskazano to już powyżej zdrowie jest dobrem szczególnie cennym i przyjmowanie stosunkowo umiarkowanych kwot zadośćuczynienia może prowadzić do jego deprecjacji (orz. SA w G. z dnia 4.02.2010r. (...)).

Natomiast przyjmując ustalone przez Sąd przyczynienie się powódki do skutków wypadku w wysokości 40% oraz wypłaconą do tej pory przez pozwanego kwotę 30.000zł zasądzeniu z tytułu zadośćuczynienia podlegała **kwota 270.000 zł**

Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd miał na uwadze, że dla jej prawidłowego rozstrzygnięcia niezbędne jest posiadanie wiedzy fachowej, stąd zgodnie zresztą z wnioskami stron dopuścił dowód z opinii zespołu biegłych powołanych w ramach Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej (...) w G.. Oczywiście jest, że dowód ten tak jak każdy inny podlega ocenie Sądu. Sąd może jednak oceniać opinię biegłego pod względem fachowości, rzetelności czy logiczności. Może pomijać oczywiste omyłki. Nie może jednak nie podzielać merytorycznych poglądów biegłych, czy zamiast nich wprowadzać własne spostrzeżenia (por. orz. SN z dnia 19 grudnia 1990r., (...) (...), OSP 1991, nr 11-12, poz. 300). Trudno odmówić cech fachowości czy rzetelności opinii, która sporządzona została przez lekarza o wysokim stopniu fachowości w danej dziedzinie. Stronom nie udało się podważyć merytorycznej zawartości tej opinii.

Sąd w pełni podzielił ustalenia i wnioski biegłych. Opinia spełniała stawiane jej wymogi, odzwierciedlała staranność i wnikliwość w badaniu zleconego zagadnienia. Odpowiadała w sposób wyczerpujący, stanowczy i zrozumiały na postawione pytania, a przytoczona na ich uzasadnienie, jak i odpierająca zarzuty stron argumentacja jest w pełni przekonująca. Przedmiotem opinii biegłego nie jest przedstawienie faktów, lecz ich ocena na podstawie wiedzy fachowej (wiadomości specjalnych). Nie podlega ona zatem weryfikacji jak dowód na stwierdzenie faktów, na podstawie kryterium prawdy i fałszu. Nie są miarodajne dla oceny tego dowodu niekonkurencyjne z nim oceny stron co do faktów będących przedmiotem opinii.

Stanowczego podkreślenia wymaga przy tym, że sam fakt niezadowolenia jednej ze stron z treści sporządzonej w toku sprawy opinii biegłego, czy podtrzymywanie zarzutów pod jej adresem, nie obliguje w żadnym razie Sądu do dopuszczenia dowodu z kolejnej opinii biegłego. Potrzeba powołania innego biegłego powinna, bowiem wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 9 grudnia 2010r. (...)). Wskazać trzeba, że zgodnie z art.286 k.p.c. dodatkowa opinia biegłego może być przeprowadzana jedynie w razie zaistnienia takiej potrzeby. W przedmiotowej sprawie, w ocenie Sądu taka potrzeba nie zaistniała, ponieważ wiadomości specjalne konieczne dla rozstrzygnięcia sprawy zostały w wystarczający sposób przedstawione w opinii. Wielokrotnie też Sąd Najwyższy stwierdzał, że potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii, gdyż odmienne stanowisko oznaczałoby przyjęcie, że należy przeprowadzić dowód z wszystkich możliwych opinii biegłych, aby upewnić się, czy niektórzy z nich nie byli tego samego zdania, co strona (por. przykładowo wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 1999 r., (...), i z dnia 14 maja 1997 r., (...)).

Z tych względów Sąd oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłych, którzy wydali w niniejszej sprawie tak opinię główną, jak i opinię uzupełniającą.

Prócz zadośćuczynienia pokrzywdzony który utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo zwiększyły się jego potrzeby albo zmniejszyły widoki na przyszłość może żądać odpowiedniej renty.

Zgodnie z art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Poszkodowanym, któremu przysługują roszczenia przewidziane z powyższego przepisu, jest każda osoba, której wyrządzono szkodę czynem niedozwolonym. Odszkodowanie obejmuje wszelkie wydatki pozostające w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, jeżeli są konieczne i celowe. Do kosztów objętych § 1 wspomnianego artykułu należą m.in.: koszty leczenia, koszt urządzeń kompensujących kalectwo, koszty specjalnego odżywiania, koszty celowe komunikacji pozostające w związku z chorobą, jak na przykład dojazdy do szpitala, na badania, w celu odbycia konsultacji lekarskiej, na rehabilitację itp., przy czym dotyczy to nie tylko

poszkodowanego, ale również członków jego rodziny opiekującej się nim. Do kosztów związanych z leczeniem należy zaliczyć także wydatki ponoszone dla zapewnienia poszkodowanemu właściwej opieki i pielęgnacji w okresie rekonwalescencji (uchwała SN (7) z 19 czerwca 1975r. (...), OSN 1976,NR4,poz.70, orz .SN z 21 maja 1973r. (...), OSP 1974,Nr4, poz. 83).

Fakt ponoszenia całego ciężaru opieki nad poszkodowanym w czasie leczenia i rehabilitacji przez członków rodziny nie zwalnia osoby odpowiedzialnej od zwrotu kwoty obejmującej wartość tych świadczeń. Sąd Najwyższy niejednokrotnie już wyjaśniał, że legitymowanym do dochodzenia zwrotu kosztów pomocy udzielonej poszkodowanemu jest wyłącznie poszkodowany, a nie osoba która te koszty wyłożyła (orz. SN z17 czerwca 1964r. (...),poz.142, orz. SN z 4 października 1973r. (...),Nr9,poz.147). W tak zdefiniowanym pojęciu szkody niewątpliwie mieszczą się poniesione przez członków rodziny powoda koszty jego leczenia, pielęgnacji, opieki, zakupu leków, czy wreszcie koszty związane z dojazdem do placówek medycznych, i pobytu których żądanie zwrotu co do zasady Sąd uznał w całości za zasadne. Weryfikacji podlegała jedynie ich wysokość.

Zgodnie z treścią art. 444 § 2 k.c. żądanie renty uzasadnione jest w trzech sytuacjach: 1) w związku z całkowitą lub częściową utratą zdolności do pracy zarobkowej, 2) zwiększeniem się potrzeb lub 3) zmniejszeniem widoków powodzenia na przyszłość.

Renta z tytułu zwiększenia się potrzeb poszkodowanego dotyczy sytuacji, gdy w wyniku doznanej szkody istnieje, konieczność ponoszenia wyższych kosztów jego utrzymania w zakresie usprawiedliwionych potrzeb w porównaniu ze stanem sprzed wyrządzenia szkody. Zwiększenie się potrzeb poszkodowanego stanowi zatem szkodę przysłą, wyrażającą się w stale powtarzających się wydatkach na ich zaspokojenie, np. konieczność stałych zabiegów, rehabilitacji, specjalnego odżywiania. Przy czym do przyznania renty nie jest koniecznym wykazanie, że poszkodowany potrzeby te faktycznie zaspokaja i wydatki ponosi. Wystarczy samo istnienie tych potrzeb jako następstwa czynu niedozwolonego. Renta bowiem należy się na skutek samego zwiększenia potrzeb (por. Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 4 marca 1969r. (...) OSNCP z 1969r., poz. 229), które to orzeczenie nie straciło swojej aktualności.

Za zasadne Sąd uznał uwzględnienie w wysokości zwiększonych comiesięcznych kosztów utrzymania, wydatki ponoszone na poczet dalszego leczenia powódki jej rehabilitacji i kosztów opieki. Powódka wymaga kontynuacji leczenia, rehabilitacji, zakupu leków, opieki osób drugich, oraz regularnego przewożenia na kontrolne konsultacje medyczne, czy turnusy rehabilitacyjne. Zasadność roszczenia w tym zakresie z tytułu zwiększonych potrzeb potwierdza łączna opinia biegłych z zakresu neurologii, ortopedii i rehabilitacji z których treści wynika, iż powódka wymagała i nadal wymaga stałej pomocy osób trzecich, oraz kompleksowej rehabilitacji. Niewątpliwie zatem koszty utrzymania powódki przekraczają koszt utrzymania zdrowego człowieka, gdyż jak wykazało postępowanie dowodowe wymaga ona nakładów na rehabilitację, opiekę i zakup środków leczniczych w szerokim tego słowa znaczeniu.

Odnosząc się zatem do poszczególnych dalszych roszczeń, to zdaniem Sądu przedstawiony w przedmiotowej sprawie materiał dowodowy oraz przeprowadzone postępowanie w tym w szczególności zeznania matki powódki, powódki i opinia biegłych wskazują, iż częściowo zasługuje na uwzględnienie,

1) roszczenie z tytułu zwiększenia się potrzeby życiowych

Powódka z tego tytułu dochodziła kwoty;

- a. 5.460 zł miesięcznie za okres 7.05.2013 do 17.07.2013r. wraz z odsetkami od dnia 26 listopada 2014r. do dnia zapłaty,
- b. 20.130 zł miesięcznie za okres 18.07.2013 do 31.12.2015r. wraz z odsetkami od dnia 26 listopada 2014r. do dnia zapłaty,
- c. 15.115 zł miesięcznie za okres od 1.01.2016 do 31.12.2016r. wraz z odsetkami od dnia 26 listopada 2014r. do dnia zapłaty,

d. 16.255 miesięcznie za okres od 1.01.2017 i dalej wraz z odsetkami od dnia 26 listopada 2014r. do dnia zapłaty.

Na żądanie renty w pierwszym z w/w okresów składały się wyłącznie koszty opieki które powódka ustaliła w wymiarze 14 godzin dziennie przez 30 dni. W ocenie Sądu nie kwestionując przy tym twierdzeń biegłych zawartych w opinii, iż opieka w tym okresie czyli pobytu powódki na OIOM Szpitala w S. w zakresie wspomagającym pielęgnację oraz stymulację neurologiczną była uzasadniona, to jednak zdaniem Sądu biorąc też specyfikę oddziału co Sądowi jest znane, 12 godzin w pełni wskazane przez biegłych funkcje zaspokajało. Tym samym konieczność sprawowania dodatkowej opieki nad powódką wyrządziła w niniejszej sprawie realną szkodę. Związana ze zwiększonymi potrzebami szkoda, może wynikać nie tylko z efektywnych wydatków osoby trzeciej za opiekę, ale może się wyrażać również w postaci spełniania dodatkowego obowiązku opieki. W ocenie Sądu w ustalonym stanie faktycznym można było zaakceptować pogląd strony powodowej, iż żądanie zwrotu kosztów opieki i pielęgnacji sprawowanej przez najbliższych członków rodziny K. G. winno być ustalane przy przyjęciu kwoty, którą należałoby wydatkować na usługi zawodowej pielęgniarki. Z informacji przedstawionej przez powódkę a nie kwestionowanej przez pozwanego wynika, że zgodnie z Uchwałą nr (...) Rady Gminy S. z dnia 26 marca 2013r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, stawka godzinowa za świadczenie usług opiekuńczych w podstawowym zakresie w roku 2013 wynosiła 12,50 zł i na przestrzeni okresu wzrastała do poziomu 13,20 zł w roku 2016. W roku 2017 była to kwota 17 zł. Powódka przyjęła za lata 2013 – 2016 uśrednione 13 zł, a od roku 2017, kwotę 17 zł.

Z uwagi powyższe, zasadne jest zdaniem Sądu przyznanie na rzecz powódki w okresie od 7 maja do 17 lipca 2013r. renty w wysokości 4680 zł – (30 dni x 12h x13 zł)

Należy podzielić stanowisko strony powodowej, iż prawo poszkodowanego do odszkodowania związanego ze zwiększonymi potrzebami wynikającymi z konieczności korzystania z opieki osoby trzeciej nie jest uzależnione od wykazania, iż poszkodowany efektywnie wydał określone kwoty na koszty opieki, a okoliczność, że opiekę sprawują domownicy nie pozbawia poszkodowanego prawa do żądania odszkodowania. Przyznanie odszkodowania jest uzależnione jedynie od stwierdzenia istnienia w określonym czasie zwiększonych potrzeb jako następstwa czynu niedozwolonego (por. wyrok SN z 26.07.1997r. (...), wyrok SN z 4.10.1973r. (...), wyrok SN z 4.03.1969r. I PR (...), wyrok SN z 11.03.1976r. (...)).

Natomiast przyjmując ustalone przez Sąd przyczynienie się powódki do skutków wypadku na jej osobie w wysokości 40% zasądzeniu za ten okres podlegała kwota **2808 zł** (40% z 4.680 zł)

Na żądanie renty w drugim z w/w okresów w wysokości 20.130 zł składały się koszty opieki które powódka ustaliła w wymiarze 24 godzin dziennie przez 30 dni (9.360 zł), koszty rehabilitacji domowej 2 x dziennie 7 dni w tygodniu – przez fizjoterapeutę (5.027 zł), koszty rehabilitacji na basenie – 2 x w tygodniu (560 zł), specjalna dieta (420 zł), leki (450 zł), koszty dojazdu do placówek medycznych (995 zł), opieka stomatologiczna i ortodontyczna (380 zł), opieka i leczenie specjalistyczne – psycholog, logopeda, ortopeda, neurolog, dermatolog (830 zł), zakup odzieży i obuwia do rehabilitacji (200 zł), turnusy rehabilitacyjne (średnio 2.000 zł miesiąc).

I w tym wypadku w ocenie Sądu nie kwestionując twierdzeń biegłych zawartych w opinii, iż opieka w tym okresie czyli pobytu powódki w Klinice (...), następnie w (...) w W. i placówkach rehabilitacji stacjonarnej, a w przerwach w domu, w zakresie wspomagającym pielęgnację, stymulację neurologiczną, przygotowanie do zajęć rehabilitacyjnych była w pełni uzasadniona, to jednak zdaniem Sądu 10 godzin dziennie w pełni wskazane przez biegłych cele realizowało i zaspokajało. Z uwagi powyższe, zasadne jest przyznanie na rzecz powódki w okresie od 17 lipca 2013r. do 31.12.2015r. z w/w tytułu kwoty 3.900 zł – (30 dni x 10h x13 zł)

Nie kwestionując również co do zasady potrzeby rehabilitacji domowej z udziałem rehabilitanta, co przyczyniło się do znacznej poprawy stanu jej zdrowia, zwłaszcza sprawności fizycznej i poprawy stanu psychicznego, na co uwagę

zwrócili w opinii biegli (vide; k. 1424 odpowiedź na pytanie 10), to w ocenie Sądu wymiar 20 dni w miesiącu brzmi realnie z punktu widzenia doświadczenia życiowego co do wytrzymałości psychofizycznej pacjentki. Przyjmując zatem tą samą zasadę co powódka do wyciszenia kosztów z tego tytułu i pomniejszając o okresy pobytu w szpitalu daje to kwotę 3.000 zł. Za w pełni zasadne tak co do rodzaju jak i wysokości Sąd uznał pozostałe składniki roszczenia składające się na rentę w tym okresie (basen 470 zł leki 450 zł, dojazdy 995 zł, opieka stomatologiczna i ortodontyczna 200 zł, psycholog logopeda 640 zł, ortopeda neurolog 250 zł, zakup specjalistycznej odzieży 200 zł, koszt turnusu rehabilitacyjnego ograniczając ten koszt do 1.700 zł (5.000 x 4 w roku = 20.000 zł i dzieląc to na 12 miesięcy). Bez wątplenia był to czas wzmożonej rehabilitacji po wybudzeniu powódki ze śpiączki. Jak wynikało to z opinii biegłych powódka nie wymagała ani w tym ani w żadnym późniejszym okresie swojej rekonwalescencji specjalistycznej diety.

Reasumując, zasadne jest przyznanie na rzecz powódki w okresie od 17 lipca 2013r. do 31 grudnia 2015r. renty w wysokości 11.805 zł

Natomiast przyjmując ustalone przez Sąd przyczynienie się powódki do skutków wypadku na jego osobie w wysokości 40% zasądzeniu za ten okres podlegała kwota **7.083 zł** (40% z 11.805 zł)

Na żądanie renty w kolejnych okresach - odpowiednio od 1.01.2016 do 31.12.2016 w kwocie 16.315 zł, oraz od 1.01.2017r. i dalej w kwocie 17.455 zł -składały się te same koszty co wcześniej jedynie nieco zróżnicowane co do wysokości z uwagi na ich rozmiar czy częstotliwość.

I w tym wypadku nie kwestionując twierdzeń biegłych zawartych w opinii, tak co do konieczności opieki czy wymiaru rehabilitacji to zdaniem Sądu, zasadny był wymiar opieki w okresie od 1.01. do 31.12.2016r. w ilości 8 godzin a zatem daje to kwotę z w/w tytułu w wysokości 3.120 zł – (30 dni x 8h x13 zł)

Nie kwestionując również co do zasady potrzeby dalszej indywidualnej rehabilitacji domowej z udziałem rehabilitanta, oraz tej prowadzonej na basenie (wg wyciszenia powódki 3.560 zł miesięcznie) zakup leków 450 zł, dojazdy 800 zł, opieka stomatologiczna i ortodontyczna, psycholog, logopeda, ortopeda neurolog 900 zł, zakup specjalistycznej odzieży 200 zł, koszt turnusu rehabilitacyjnego 1.700 zł, to już pozostałe żądania, tak co do wysokości jak i rodzaju uznał za nie udowodnione (dieta, zakup odzieży) czy wygórowane co do kwoty.

Reasumując, zasadne jest przyznanie na rzecz powódki w/w okresie renty w wysokości 10.530 zł.

Natomiast przyjmując ustalone przez Sąd przyczynienie się powódki do skutków wypadku na jego osobie w wysokości 40% zasądzeniu za ten okres podlegała kwota **6.318 zł** (40% z 10.530 zł)

Na żądanie renty w kolejnym okresie od 1.01.2017 i dalej w kwocie 17.445 zł, składały się te same koszty co wcześniej jedynie nieco zróżnicowane co do wysokości z uwagi na ich rozmiar czy częstotliwość. Sąd ustalił wysokość renty z tego tytułu osobno za okres od 1.01.2017r. do 31.12.2018r. i od 1.01.2019r. dalej

I w tym wypadku nie kwestionując twierdzeń biegłych zawartych w opinii, tak co do konieczności opieki czy wymiaru rehabilitacji to zdaniem Sądu, zasadny był wymiar opieki w okresie w ilości 6 godzin a zatem daje to kwotę z w/w tytułu w wysokości 3.060 zł – (30 dni x 8h x17 zł)

Nie kwestionując również co do zasady potrzeby dalszej indywidualnej rehabilitacji domowej z udziałem rehabilitantów, to uzasadniona jest kwota 2.960 zł miesięcznie (100 zł koszt wizyty rehabilitanta x 5 dni w tygodniu i x 4 tygodnie, drugi rehabilitant 80 zł x 3 razy w tygodniu i x 4 tygodnie), basen 280 zł (70 zł x 4 razy w miesiącu), dojazdy 500 zł, koszt turnusu rehabilitacyjnego 1.700 zł, to już pozostałe żądania, tak co do wysokości jak i rodzaju uznał za nie udowodnione czy wygórowane co do kwoty.

Reasumując, zasadne jest przyznanie na rzecz powódki w/w okresie od 1.01.2017r. do 31.12.2018r. renty w wysokości 8.500 zł.

Natomiast przyjmując ustalone przez Sąd przyczynienie się powódki do skutków wypadku na jego osobie w wysokości 40% zasądzeniu za ten okres podlegała kwota **5.100 zł** (40% z 8.500 zł)

Zdaniem Sądu, odnosząc się do kosztów, a tym samym żądanych wysokości poszczególnych składników renty przedstawionych przez powódkę zasadny był i jest wymiar opieki w ilości 4 godzin, a zatem daje to kwotę z w/w tytułu w wysokości 1.360 zł – (30 dni x 4 x17 zł). Doświadczenie życiowe przeczy temu by zasadnym była opieka ze strony osoby trzeciej 16 godzin dziennie co by wskazywało, że w miarę samodzielna w codziennym funkcjonowaniu i samoobsłudze dorosła kobieta, mężatka nie potrzebuje jej tylko kiedy śpi. Nie kwestionując również co do zasady potrzeby dalszej indywidualnej rehabilitacji z udziałem rehabilitanta, oraz tej prowadzonej na basenie to uzasadniona jest zdaniem Sądu z tego tytułu kwota 1520 zł miesięcznie (80 zł koszt rehabilitanta x 3 dni w tygodniu x 4 tygodnie, basen 70 zł x 2 dni w tygodniu x 4 razy w miesiącu), nadto dojazdy 500 zł, leki 100 zł koszt turnusu rehabilitacyjnego 1.700 zł wizyty u specjalistów w tym cyklicznie u psychologa 500 zł

Reasumując, zasadne jest przyznanie na rzecz powódki od 1 stycznia 2019r. renty w wysokości 5.680 zł.

Natomiast przyjmując jak wcześniej ustalone przez Sąd przyczynienie się powódki do skutków wypadku na jego osobie w wysokości 40% zasądzeniu za ten okres podlegała kwota **3.408 zł** (40% z 5.680 zł).

Z uwagi na zabezpieczenie w tym zakresie powództwa poczynając od dnia 1 stycznia 2018r. do wysokości kwoty 2.000 zł Sąd zasądził w wyroku od pozwanego Towarzystwa (...) w W. na rzecz powódki tytułem renty ustalone powyżej kwoty w okresie od 1 stycznia 2018r. do 28 lutego 2022r. pomniejszone odpowiednio o kwotę zabezpieczenia uiszczaną w tym czasie przez pozwanego (pkt 2 ppkt e, f wyroku)

Zdaniem Sądu przedstawiony w przedmiotowej sprawie materiał dowodowy oraz przeprowadzone postępowanie w tym opinia biegłych ortopedy i rehabilitacji medycznej wskazuje, iż roszczenie z tytułu poniesionych kosztów leczenia w postaci prywatnego zabiegu operacyjnego w Klinice (...) zasługuje na uwzględnienie w całości. Biegli zgodnie orzekli, iż wykonanie tego zabiegu było niezbędne. Powódka wymagała zabiegu operacyjnego polegającego na rekonstrukcji uszkodzonego więzadła krzyżowego przedniego, oraz zaopatrzenia uszkodzeń chrząstki stawowej. Ze względu na złożony charakter uszkodzeń w obrębie stawu kolanowego, oraz młody wiek poszkodowanej zabieg musiał zostać wykonany przez doświadczony zespół lekarzy specjalistów w dziedzinie ortopedii i traumatologii narządu ruchu. Nie każda placówka medyczna dysponuje wysoko wykwalifikowanym personelem medycznym w leczeniu tego typu urazów narządu ruchu. Najprawdopodobniej czynnikiem decydującym o wyborze takich warunków leczenia był także czas oczekiwania na wykonanie wyżej wymienionego zabiegu , aby rozpocząć rehabilitację powódki ukierunkowaną na obciążanie kończyn dolnych ciężarem ciała, tym samym, zintensyfikowanie, ale w szczególności przyspieszenie rehabilitacji, dla poprawy jej kondycji zdrowotnej. Długi okres oczekiwania był niewskazany, bowiem w dłuższej perspektywie uniemożliwiłoby osiągnięcia jakiegokolwiek progresu w ramach prowadzonej rehabilitacji. Usługi medyczne w ramach usług finansowanych przez NFZ są limitowane, ponadto czas oczekiwania na zabiegi jest bardzo długi. Uraz jakiego doznała powódka wymagał intensywnej i długotrwałej rehabilitacji, która nie mogła być zapewniona w ramach usług finansowanych przez NFZ. Koszty leczenia których zwrotu domaga się powódka nie mogą zatem zostać jak wywodził pozwany ograniczone do wydatków kompensowanych w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, ale powinno obejmować także koszty działań podjętych z uzasadnionym – zważywszy na aktualny stan wiedzy medycznej – przekonaniem o spodziewanej poprawie stanu zdrowia poszkodowanego (wyrok SN z 12.12.2002r., II CKN 1018/00).

Powódka z tego tytułu dochodziła kwoty 15.940 zł dokumentując to rachunkami (k. 1115, k. 1121, 1124, 1133, 1146, 1148).

Natomiast przyjmując ustalone przez Sąd przyczynienie się powódki do skutków wypadku w wysokości 40% zasądzeniu z tego tytułu podlegała **kwota 9.564 zł** (40% z 15.940 zł).

Reasumując Sąd zasądził na rzecz powódki z tytułu zadośćuczynienia i odszkodowania przewidzianego w art. 444 §1 k.c. łącznie **kwotę 279.564 zł** (pkt 1 wyroku).

Powódka domagała się także zasądzenia na swoją rzecz renty z tytułu zmniejszonych widoków na przyszłość w wysokości 1.200 zł.

Pod pojęciem „zmniejszenia widoków na przyszłość” rozumieć należy zmniejszenie lub pozbawienie szansy na uzyskanie w przyszłości określonych dochodów, zmniejszenie widoków na przyszłość pokrywa się zatem z ograniczeniem zdolności do pracy zarobkowej. Pod pojęciem tym rozumieć należy ograniczenie możliwości osiągnięcia korzystnej sytuacji majątkowej w wyniku działań innych niż praca zarobkowa, zmniejszenie lub ograniczenie szansy odniesienia sukcesów sportowych albo naukowych. Przesłance zmniejszenia widoków na przyszłość można starać się nadać samodzielne znaczenie, uznając ją za podstawę zasądzenia renty za szkody przyszłe, np. uszczerbki poniesione przez małoletniego, który w chwili zdarzenia szkodzącego nie pracował.

W ocenie Sądu roszczenie w tym zakresie podlegało w całości uwzględnieniu jako adekwatne i nie noszące znamion wygórowania, poczynając od dnia 20 października z odsetkami od poszczególnych rat, bowiem dopiero w piśmie z dnia 9.10.2017r. złożonym w Sadzie w dniu 20.10.2017r. zostało ono rzeczowo przedstawione.

Natomiast przyjmując ustalone przez Sąd przyczynienie się powódki do skutków wypadku w wysokości 40% zasądzeniu z tego tytułu podlegała **kwota 720 zł** (40% z 1.200 zł).

Przechodząc z kolei do kwestii ustalenia odpowiedzialności pozwanego za przyszłe skutki mogące się ujawnić w przyszłość, w następstwie czynu niedozwolonego, Sąd nie miał wątpliwości, że przy tak ustalonym stanie faktycznym, a w szczególności treści opinii biegłych sądowych w pełni zasadnym jest ustalenie takiej odpowiedzialności i tym samym umożliwienie powódce dochodzenia odpowiednich kwot z tytułu ewentualnych dalszych roszczeń za przyszłe skutki doznanego wypadku (pkt 4 wyroku).

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu z przyczyn wskazanych powyżej.

Oddaleniu w całości podlegało żądanie zapłaty kwoty odszkodowania w kwocie 45.712 zł tytułem kosztów związanych z koniecznością dostosowania mieszkania do potrzeb powódki. W żaden sposób nie zostało wykazane by rodzice poszkodowanej zostali zmuszeni do sprzedaży mieszkania i zakupu w zamian tego, które swoim układem jest w stanie zapewnić powódce odpowiednie warunki życiowe, w tym w szczególności możliwość poruszania się na wózku inwalidzkim. Nie wynika to z treści przedstawionych aktów notarialnych sprzedaży i zakupu. Brak jest zatem adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy tymi czynnościami a wypadkiem z dnia 7 maja 2013r. Odszkodowanie obejmuje wszelkie wydatki pozostające w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, jeżeli są konieczne i celowe, oraz co istotne pozostające w normalnym związku przyczynowym ze szkodą.

Zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła.

Na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art.455 k.c. Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki ustawowe odsetki za opóźnienie w zapłacie zasądzonej kwoty odpowiednio w pkt 1 od dnia 26.11.2014r. (pismo z dnia 24.11.2014r. k. 645). W orzecznictwie można napotkać rozbieżne stanowiska odnośnie początkowego terminu naliczania odsetek za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. I tak w orzecznictwie wyrażany był z jednej strony pogląd, iż zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę jest wymagalne dopiero z dniem wyrokowania przez sąd (art. 316 k.p.c.). Zobowiązany zatem dopiero od tego dnia pozostaje w opóźnieniu w zapłacie zasądzonego zadośćuczynienia i tym samym dopiero od tego dnia należą się od niego odsetki za opóźnienie. Z kolei w innych orzeczeniach wyrażane jest odmienne zapatrywanie, zgodnie z którym zadośćuczynienie za krzywdę zobowiązany ma zapłacić niezwłocznie po wezwaniu przez uprawnionego (art. 455 in fine k.c.), w związku z czym odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia powinny być zasądzone od dnia w którym zobowiązany ma zadośćuczynienie zapłacić. Natomiast jak wskazuje się w najnowszym orzecznictwie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2011r., ICSK

243/10, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 10 lutego 2012r., I ACa 1405/11) i ten nurt poglądów podziela Sąd orzekający w niniejszej sprawie, żadne ze wskazanych stanowisk nie może być uznane za wyłącznie właściwe.

W ocenie Sądu, najwłaściwsze, najbardziej wyważone jest stanowisko, wedle którego wymagalność roszczenia o zadośćuczynienie, a tym samym i początkowy termin naliczania odsetek za opóźnienie w zapłacie kwoty należnej z tego tytułu, może się różnie kształtować w zależności od okoliczności sprawy (tak Sąd Najwyższy w wyrokach z 30 stycznia 2004r., (...)).

Jako datę początkową, od której biegą odsetki za opóźnienie Sąd przyjął co do kwoty zasądzzonego zadośćuczynienia (270.000 zł), ale również kwoty odszkodowania z tytułu poniesionych kosztów zabiegu w warunkach komercyjnych z wydatkami na leczenie i rehabilitację datę 26 listopada 2017r.

Jeżeli powód żąda od pozwanego zapłaty określonej kwoty tytułem zadośćuczynienia czy odszkodowania z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od danego dnia, poprzedzającego dzień wyrokowania, odsetki te powinny być zasądzone zgodnie z żądaniem pozwu, o ile tylko w toku postępowania zostanie wykazane, że dochodzona suma rzeczywiście się powodowi należała od wskazanego przez niego dnia. Jeżeli zaś sąd

Pismem z dnia 24 listopada 2014r. (data wpływu do Sądu 26.11.2014r.) pełnomocnik powódki zgłosił zaistniałą szkodę pozwanemu, wzywając go jednocześnie do zapłaty należności tytułem zadośćuczynienia za krzywdę, oraz odszkodowania tytułem kosztów związanych z koniecznością dostosowania mieszkania do potrzeb powódki.

W tym miejscu wskazać należy, że Sąd wyrokując omyłkowo ustalił datę odsetek od kwoty 9.564 zł (tytułem zwrotu kosztów leczenia w postaci zabiegu operacyjnego) od dnia 26 listopada 2014r. zamiast, zgodnie z datą jego zgłoszenia od dnia 20 października 2017r. (pismo k. 1058). Korekta w tym zakresie, na tym etapie postępowania może nastąpić jednak wyłącznie w ramach kontroli instancyjnej Sądu II instancji, orzeczenia Sądu Okręgowego, na skutek rozpoznania apelacji stron od wydanego w sprawie wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i art. 100 k.p.c., mając na uwadze zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów oraz zasadę odpowiedzialności za wynik procesu.

Z kwoty ostatecznie żądanej przez powódkę 2.229.572 zł (1.470.00 zł zadośćuczynienie, 45.712 zł i 15.940 zł odszkodowanie, 697.920 zł łącznie żądanie z tytułu renty) uznana została kwota stanowiąca 26 % wartości przedmiotu sporu.

Łącznie koszty procesu stron wyniosły 30.000 zł z czego po stronie powódki i pozwanego po 15.000 zł z tytułu wynagrodzenie pełnomocnika zgodnie z normami przypisanymi (§ 2 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych Dz. U. 2018 r. poz. 265). Zgodnie z zasadą stosunkowego rozliczenia kosztów procesu, strony powinny ponieść jego koszty w takim stopniu, w jakim przegra sprawę czyli powódka 22.200 zł, pozwany 7.800 zł. Wobec powyższego Sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanego tytułem zwrotu kosztów procesu kwotę 7.200 zł. o czym orzeczono w pkt 6 wyroku.

Nieuiszczonymi kosztami sądowymi od uiszczenia których powódka była zwolniona Sąd nie obciążył pozwanego, o czym orzeczono w pkt 8 wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować w kontrolce sporządzenie uzasadnienia w terminie (termin ustalony przez Prezesa SO k. 1626);
2. odstąpić od doręczenia niniejszego wyroku pełnomocnikom stron poprzez Portal Informacyjny (art. 15 zzs⁹ ust. 5 ustawy z 8 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem (...));
3. odpis wyroku doręczyć w wraz z pouczeniem, iż termin do wniesienia apelacji wynosi 3 tygodnie w związku z przedłużeniem terminu do sporządzenia pisemnego uzasadnienia:

- a. pełnomocnikowi powódki adw. I. K. zgodnie z wnioskiem na adres jak poprzednio (k. 1580),
 - b. pełnomocnikowi pozwanego radcy pr. K. W.- K. na adres jak poprzednio (k. 1577) informując obu, że „Doręczenie wywołuje skutki procesowe według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, a na Portalu Informacyjnym pismo umieszczone zostało w celach udostępnienia danych o sprawie i nie wywołuje skutków procesowych doręczenia”,
4. akta przedłożyć z wpływem za 30 dni od doręczenia;
 5. poinformować SR w S. (k. 1627), iż akta sprawy (...) zostaną zwrócone po prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie.

S., 31 maja 2022 r. Sędzia